

i denne Sag, og at vi vistnok ville henbringe den endnu mere paa os paa en ubehagelig Maade, dersom vi vedtage Lovforslaget, end dersom vi lade det falde. — Der er blevet talt om de Grunde, der skulde tale for dette Lovforslag, og at det vilde tjene til at paavirke de flette, sløve og døde Præster, der fandtes trindt omkring i Menighederne. Jeg er nu vissefelig ikke nogen Repræsentant for Danmarks Geistlighed i denne Forsamling; den er ikke berettiget til at sende Nogen herhen, og, var den det, havde den vistnok sendt en ganske Anden; men jeg hører selv til den Stand, der er Tale om, og jeg vil derfor udtale, at det vistnok er saa, at der findes dem blandt den talrige Præstestand, som ikke med Liv, Kraft og Dygtighed gjøre deres Gjerning, og hvem der er Meget at bebrejde, Meget at sige paa, men jeg vil derhos spørge, om det dog ikke altid har været saaledes ikke blot hos os, men i hele Kirken fra dens Begyndelse af. Og kan det ventes at blive anderledes, saalænge Mennesker skulle betjene disse Embeder, og indeholdes der et eneste Middel i Lovforslaget til at forbedre dette? Istedetfor at se hen til de flette Præster og de døde Præster vil jeg dog bede om, at man vil see hen paa Præstestanden i dens Heelhed, hvorledes den i det Hele virker i vort Fædreland, og om den ikke, naar vi anstille en Sammenligning med de forbigangne Tider, og naar vi sammenligne den med andre Landes Præstestand, indtager en saa hæderlig Plads, at den dog ikke fortjener at dømmes og behandles paa den Maade, som det er skeet. Vi leve i en Tid, hvor der i mange Forhold og i mange Menneskers Sind findes en stor Sløvhed, findes en Sky for Ansvar. Der gives vistnok mange Mennesker, som, fordi de ikke selv ville overtage det personlige Ansvar, som Christendommen paalægger dem, gjerne ville søge Grunden til den Utilfredshed, til den Mangel paa Kraft og Lyst, der er hos dem selv, hos Andre, og som derfor give Præsterne og Præstestanden i det Hele Skyld for, at de ikke selv ere som de burde være, og at de ikke føle den Trost og Kraft af Christendommen, som de længes efter og trænge til; men derimod vil nu vistnok heller ikke dette Forslag hjælpe. Forsaavidt det er blevet ytret i denne Sal — det var vistnok af den høit-

agtede Cultusminister —, at dette Forslag skulde tjene til en Spore for Præstestanden, at det skulde hjælpe til, at den maatte sætte sig i en bedre Forstaaelse med Menighederne, saa maa jeg bemærke, at jeg vissefelig ikke kan indsee, at der i dette Lovforslag vil kunne indeholdes den allerminste Spore for den dertil; det skulde da være, at det kunde siges [at indeholde en Spore for Præsterne til at sætte sig i et venligt Forhold til deres Menigheder paa en Maade, paa hvilken man aldrig kan ønske, at en Præst i den christne Kirke skal gjøre det. Hvor der er Alvor og Sandhed i Forhyndelsen, og hvor Præsten med Nidhærhed gjør sin Gjerning, der kan det ikke være anderledes, end at han ogsaa maa skabe sig endeel Uvenner i sin Menighed. Naar den Retning, der forlanger en Lov som den foreslaaede, og som gjør dette med en saadan Sver, forener sig med Andre, som ellers ikke have nogen særegen kirkelig Retning, for at drive Lovforslaget igjennem med Magt, da synes dette Fastværk virkefelig at vidne om, at de have en mindre god Tro til, at det vil kunne komme frem, naar det faaer den rette Tid til at udvikle sig. Efter min Overbeviisning vilde det være uheldigt og sørgeligt for den danske Folkekirke, om det foreliggende Lovforslag blev vedtaget nu i dette Dieblis. — Det kunde være flere Ytringer, som jeg gjerne kunde have lyst til at dvæle noget ved, men da Tiden er saa langt fremrykket, skal jeg indskrænke mig til, hvad jeg nu har sagt.

Formanden: Jeg vil meget nødtigt, navnlig under denne Discussion, afbryde en æret Taler, men jeg kan ikke Andet end beklage, at der er blevet brugt Udtryk, som meget let kunne lede til Misforstaaelse. Naar det ærede Medlem har talt om at drive Sagen igjennem med Magt, og naar det ærede Medlem har hitret, at der fra Modstanderne ikke var anført Noget, der havde Skygge af Overbeviisning, da er dette Udtryk, der overordentlig let kunne misforstaaes, og som jeg beklager, at den ærede Taler har brugt.

Conseilspræsidenten: Jeg vil blot nedlægge en kort Protest imod de Ord, som